

STORTINGET

Innst. 306 L

(2019–2020)

Innstilling til Stortinget
fra transport- og kommunikasjonskomiteen

Prop. 106 L (2019–2020)

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om Endringer i lov om endringer i yrkestransportlova (oppheving av behovsprøvingen for drosje mv. – utsatt iverksettelse)

Til Stortinget

Sammendrag

Samferdselsdepartementet fremmer i proposisjonen forslag til endringer i lov 21. juni 2019 nr. 67 om endringer i yrkestransportlova (oppheving av behovsprøvingen for drosje mv.). Departementet foreslår å endre tidspunktet for iverksettelse av lovendringene fra 1. juli 2020 til 1. november 2020.

Stortinget har i endringsloven vedtatt endringer i yrkestransportlova. De vedtatte lovendringene skal legge til rette for et velfungerende drosjemarked som skal bidra til gode tilbud for de reisende. Samferdselsdepartementet har fulgt opp lovendringene med relevante endringer i yrkestransportforskriften. Som følge av utbruddet av covid-19 har det etter 12. mars 2020 vært en nedgang i etterspørselen etter drosjetjenester på opp mot 90 pst. Sykdomsutbruddet har også ført til at fylkeskommunene er blitt forsinket med nødvendige administrative forberedelser til lov- og forskriftsendringene, herunder vurderingen av behovet for tildeling av eneretter. Det er på kort sikt rapportert om stor risiko for konkurser i næringen. Forslaget om å utsette endringene i drosjereguleringen skal bidra til å redusere konsekvensene av covid-19-utbruddet for drosjemarkedet og motvirke at drosjetilbudet blir dårligere eller forvitret.

Forslaget skal også bidra til å sikre kontinuitet i drosjetilbudet på sikt.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Øystein Langholm Hansen, Steinar Karlstrøm, Kirsti Leirtrø og Sverre Myrli, fra Høyre, Solveig Sundbø Abrahamsen, Jonny Finstad, Nils Aage Jegstad og lederen Helge Orten, fra Fremskrittspartiet, Bård Hoksrud, Tor André Johnsen og Morten Stordalen, fra Senterpartiet, Bengt Fasteraune og Siv Mossleth, fra Sosialistisk Venstreparti, Arne Nævra, og fra Venstre, Jon Gunnes, viser til Prop. 106 L (2019–2020) Endringer i lov om endringer i yrkestransportlova (oppheving av behovsprøvingen for drosje mv. – utsatt iverksettelse), hvor Samferdselsdepartementet foreslår å endre tidspunktet for iverksettelse av lovendringene fra 1. juli 2020 til 1. november 2020.

Komiteen viser til at flere aktører i taxinæringen har henvendt seg til departementet og vist til at covid-19-utbruddet har store konsekvenser for næringen, og ber om at ikraftsettelsen av endringene i drosjereguleringen utsettes.

Komiteen viser til at som følge av utbruddet av covid-19 har det etter 12. mars 2020 vært en nedgang i etterspørselen etter drosjetjenester på opp mot 90 pst. Sykdomsutbruddet har også ført til at fylkeskommunene er blitt forsinket med nødvendige administrative forberedelser til lov- og forskriftsendringene, herunder vurderingen av behovet for tildeling av eneretter. Det er også rapportert om stor risiko for konkurser i næringen.

Komiteen viser til at som følge av henvendelsene fra drosjenæringen har departementet henvendt seg til fylkeskommunene og helseforetakene for å få deres syn på en eventuell utsettelse av nytt drosjeregulativ.

Komiteen merker seg at samtlige fylkeskommuner og Oslo kommune har kommet med innspill. Tilbakemeldingen fra de fleste er at fylkeskommunene ønsker at innføringen av nytt regulativ utsettes med et halvt eller et helt år. Fylkeskommunene Nordland, Innlandet, Troms og Finnmark og Viken mener innføring av nye regler bør utsettes ett år (eller minst ett år) til 1. juli 2021. Fylkeskommunene Agder, Vestland, Trøndelag og Rogaland mener at innføringen av nytt regulativ bør settes i verk (tidligst) 1. januar 2021. Møre og Romsdal fylkeskommune ønsker utsettelse til nødvendige avklaringer er gjort. Oslo kommune viser til utfordringer, men sier ikke noe konkret om utsettelse av regulativet.

Komiteen merker seg at de fleste fylkeskommunene viser til at det vil være administrativt krevende å få på plass avklaringer og gjøre nødvendige forberedelser innen 1. juli 2020. Det er en risiko for at saksbehandlingssystemet for løyve ikke vil fungere optimalt fra denne datoen. Dette vil gå ut over registrering av løyvehavere, tildeling av løyve og løyvemyndighetenes mulighet for oversikt. Dette vil igjen påvirke og forsinke saksbehandlingen og vil kunne gi store forskjeller mellom fylkene.

Komiteen merker seg at flere av fylkeskommunene uttrykker bekymring for om det vil være aktører igjen i markedet til å utføre drosjetjenester, inkludert kontraktkjøring, når situasjonen etter covid-19-utbruddet stabiliserer seg. Når løyvehaverne er konkurs, eller har levert inn løyvet, vil også kontraktkjøring som skoleskyss og pasienttransport stå i fare. På kort sikt vil tilbudet rett og slett kunne bli borte. Særlig i distriktene kan dette bli en utfordring.

Komiteen merker seg at Norges Taxiforbund, Oslo Taxi, Bytaxi og LO er positive til utsettelse og viser til at utsettelsen bør være på tolv måneder eller mer, mens Abelia og Uber ikke ønsker utsatt iverksettelse i lov om endringer i yrkestransportlova (opphøring av behovsprøvingen for drosje mv.).

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre, vil peke på at hovedpunktene i de vedtatte lov- og forskriftsendringene er at behovsprøvingen av løyver og den tilhørende driveplikten faller bort. Videre etableres en mulighet for fylkeskommunene til å tildele enerett til å utføre drosjetjenester i kommuner med mindre enn 20 000 innbyggere og befolkningstetthet på mindre enn 80 innbyggere per kvadratkilometer. Departementet har fulgt opp lovendringer med fastsettelse av nødvendige forskriftsendringer.

Flertallet har merket seg at bakgrunnen for utsettelsen er den uklare situasjonen for drosjenæringen som følge av covid-19-viruset. Videre vektlegger departementet at noen fylker melder tilbake at det er vanskelig å gjennomføre nødvendige tilpasninger til den nye loven som følge av pandemien, og ber om en utsettelse på et halvt til ett år.

Flertallet har imidlertid merket seg at andre høringsinstanser melder tilbake at det har liten eller begrenset betydning om iverksettelsen av endringene skjer 1. juli eller noe senere. Dette gjelder blant andre helseforetakene, som er viktige aktører i drosjemarkedet med sine kjøp av tjenester. Flertallet har også merket seg at noen aktører allerede er i ferd med å legge til rette for endringene og gir uttrykk for at en utsettelse er et problem.

Flertallet vil vise til at formålet med drosjereformen er å legge til rette for et velfungerende drosjemarked som skal bidra til et godt tilbud til reisende i hele landet. Flertallet legger derfor til grunn at Prop. 106 L (2019–2020) ikke er en omkamp om reformen, men et forslag om en utsettelse. Ut fra en samlet vurdering og hensynet til alle relevante aktører mener flertallet at en utsettelse fra 1. juli til 1. november 2020 vil være mest hensiktsmessig. Det vil også gi fylkeskommunene muligheter til å iverksette det nye regulativet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti har som primært standpunkt at lovendringen det vises til i Prop. 106 L (2019–2020), aldri burde vært vedtatt. Men når den nå er vedtatt og det foreslås at iverksettelsen skal utsettes, så viser disse medlemmer til at de fleste høringsinstansene foreslår en lengre utsettelse enn det som ligger i forslaget. Drosjenæringen ligger for tiden nede på grunn av smittefaren og smittevernreglene som regjeringen har innført, og regjeringen viser i forslaget til at det er stor fare for konkurser i næringen. I tillegg har flere fylkeskommuner varslet at de ikke ser seg i stand til å gjennomføre endringen enda, og foreslår en utsettelse på ett år. Drosjenæringen, som i utgangspunktet skulle stå godt rustet til å møte innføringen av løsarbeiderregler, vil derfor ha store utfordringer med å møte konkurranse fra aktører som skal drive butikk bl.a. uten krav om faste ansettelser. Disse medlemmer minner om at drosjenæringen også før covid-19-utbruddet var i en vanskelig situasjon blant annet på grunn av regjeringens avgiftsøkninger over flere år. Disse medlemmer viser til at det er knyttet stor usikkerhet til hvor lang tid det tar før samfunnet er tilbake i en normaltilstand, og dermed er det usikkerhet knyttet til når drosjenæringen kan være tilbake i normal drift. Disse medlemmer mener det må tillegges stor vekt at flere aktører i næringen, herunder Norges Taxiforbund og Oslo Taxi, har

varslet om at covid-19-utbruddet har store konsekvenser for næringen, og bedt om at ikraftsettelsen av endringene i drosjereguleringen utsettes.

Disse medlemmer vil understreke at løyveha-
verne har mistet nesten alle inntektene over natten et-
ter 12. mars og har en omsetningssvikt på 90 pst. etter
koronakrisen. De har aller minst hatt mulighet til å for-
holde seg til de store endringene i yrkestransportlova og
samtidig kunne være forberedt til konkurranse med de
store, internasjonale aktørene som Uber, Bolt eller and-
re. Disse medlemmer vil understreke den alvorlige
situasjonen norsk drosjenæring nå er inne i. Kombina-
sjonen av lovendring og koronautbruddet vil resultere i
en drosjenæring vi ikke kjenner igjen.

Videre mener disse medlemmer at drosje fort-
satt skal være en del av det samlede kollektivtransport-
tilbudet med geografisk dekning over hele landet og
med rammevilkår som kan gi forutsigbarhet og stabili-
tet for taxinæringen. Disse medlemmer mener of-
fentlig regulering av løyver, strenge kvalitets-, sikker-
hets- og miljøkrav samt regulering av takster gjør tjesen-
ten transparent, trygg og profesjonell. Disse med-
lemmer mener situasjonen i drosjenæringen gjør at
tidligere forslag fra Senterpartiet om at det skal frem-
mes en stortingsmelding om drosjenæringen, er enda
mer aktuelt.

Disse medlemmer mener en utsettelse av
iverksettelsen av loven også bør gjøre det mulig å foreta
endringer som gjør at loven i større grad bidrar til målet
om et bedre drosjetilbud i hele landet.

På denne bakgrunn fremmer disse medlem-
mer følgende forslag:

«Iverksettelsen av lovendringen i lov 21. juni 2019
nr. 67 om endringer i yrkestransportlova (oppheving av
behovsprøvingen for drosje mv.) utsettes i minst et år.»

Oslo, i transport- og kommunikasjonskomiteen, den 26. mai 2020

Helge Orten

leder

Siv Mossleth

ordfører

Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialis- tisk Venstreparti:

Forslag 1

Ikrafttredelse av lovendringen i lov 21. juni 2019 nr.
67 om endringer i yrkestransportlova (oppheving av be-
hovsprøvingen for drosje mv.) utsettes i minst et år.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser
til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om endringer i lov om endringer i yrkestransportlova
(oppheving av behovsprøvingen for drosje mv. – utsatt
iverksettelse)

I

Lov 21. juni 2019 nr. 67 om endringer i yrkestransport-
lova (oppheving av behovsprøvingen for drosje mv.) del
II nr. 1 skal lyde:

1. Lova trer i kraft 1. november 2020, med unnatak av
§§ 4 første ledd og 40 a første ledd, som trer i kraft
1. juli 2019.

II

Loven trer i kraft straks.

